

Inleiding

In de regio Maastricht-Heuvelland kunnen huisartsen en praktijkondersteuners (POH's) bij vragen over complexe zorg voor oudere patiënten **advies inwinnen bij een specialist ouderengeneeskunde (SO)**. De specialist ouderengeneeskunde biedt specifieke medische geneeskundige zorg aan kwetsbare ouderen en chronisch zieke patiënten.

De expertise van de specialist ouderengeneeskunde is zeer waardevol bij de analyse van de problematiek, bij een complexe zorgsituatie en bij het opstellen van een zorgplan. De SO kan een advies geven, medebehandelaar of hoofdbehandelaar worden.

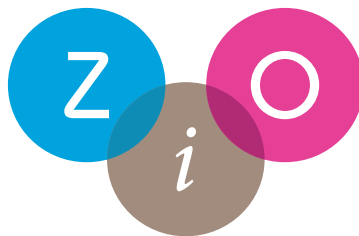
1. Opzet

Indicatie voor consultatie SO

De SO is gespecialiseerd in de **chronische, complexe zorg** voor kwetsbare ouderen en kijkt breed naar de gezondheid en het functioneren van ouderen. Consultatie van de SO wordt geadviseerd bij:

- Vragen rondom medisch beleid bij patiënten met complexe co- en multimorbiditeit
- (Onbegrepen of plotselinge) mobiliteitsproblemen of valincidenten en verminderde zelfredzaamheid
- (Onbegrepen of plotselinge) atypische klachten en problemen die de kwaliteit van leven van de patiënt aantasten.
- Dementie, geheugenproblemen, wanen, hallucinaties en verwardheid.
- Apathie, depressie en stemmingsstoornissen.
- Gedragsproblemen, agitatie, achterdocht of afwerend gedrag.
- Late gevolgen van het CVA en andere chronische aandoeningen (waaronder de 'onzichtbare' gevolgen).
- Problemen als gevolg van chronische progressieve en neurologische aandoeningen (MS, Parkinson).
- Palliatieve en terminale zorg voor patiënten met complexe multimorbiditeit.
- Complexe polyfarmacie als gevolg van multimorbiditeit.
- Vragen over medische beslissingen bij wilsonbekwaamheid of verminderd ziekte-inzicht.
- Advies over zorg of opname/indicatie voor de specifieke doelgroep.
- Complexe palliatieve zorg.
- Complexe palliatieve terminale zorg.
- Vragen rondom levenseinde.

De **internist ouderengeneeskunde (IO)** van het MUMC+ consulteert u wanneer er verdenking is op onduidelijke **somatische** onderliggende problematiek.

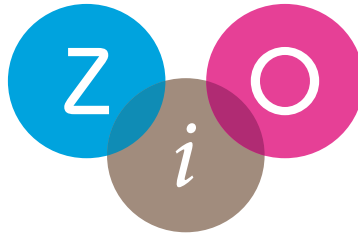

2. Opbrengst

Korte termijn opbrengst	Lange termijn opbrengst
Direct deskundigheid en patiënttevredenheid De SO brengt snel aanvullende expertise bij complexe kwetsbare ouderen met(bv dementie, multimorbiditeit of gedragsproblemen). Dit leidt tot snellere besluitvorming en een toename in de tevredenheid bij de patiënt (en mantelzorger). Verlichting van caseload De zorg voor complexe ouderen kan worden gedeeld, dit zorgt voor verlichting van de werkdruk. De SO helpt bij het opstellen van een behandelplan en het inzetten van passende zorg.	Toename van expertise Er wordt geleerd van de samenwerking en consultaties, wat bijdraagt aan deskundigheidsbevordering. Verlichting van werkdruk De SO neemt tijdelijk of structureel zorg over bij complexe casussen. Betere kwaliteit van zorg voor kwetsbare ouderen Complexe problematiek wordt beter in kaart gebracht, ouderen ontvangen passende zorg op maat. Minder verwijzingen naar de tweede lijn De SO kan veel complexe ouderenzorg in de eerste lijn ondersteunen, waardoor onnodige ziekenhuisopnames voorkomen worden. Versterking van netwerkzorg De samenwerking draagt bij aan het vormen van een ouderenzorgnetwerk in de regio, verbinding met wijkverpleging, casemanagers dementie, en de SO.

3. Stappenplan volgens PDCA

Fase	Kernactiviteit	Wie
Plan	Voorbereiden en afspraken maken - Inventariseren van de zorgbehoeften van kwetsbare ouderen in de praktijk. - Opstellen van samenwerkingsafspraken (bijv. samenwerkingsvorm, bereikbaarheid, locatie, consultatiecriteria, verantwoordelijkheden, terugkoppeling, evaluatie)	Huisarts, POH-ouderenzorg, SO
Do	Samenwerken - Consultatie van de SO bij complexe casuïstiek. - Gezamenlijke visites of MDO's (multidisciplinair overleg). - Duidelijke verslaglegging in het HIS - Tijdelijke overname van zorg door SO indien nodig.	Huisarts, POH-ouderenzorg, SO
Check	Evalueren - Samen reflecteren op de samenwerking en het bespreken van knelpunten en successen. - Analyseren van incidenten of onduidelijkheden in verantwoordelijkheden en/of communicatie. - Feedback verzamelen van betrokken zorgverleners en eventueel patiënten.	Huisarts, POH-ouderenzorg, SO
Act	Bijstellen - Samenwerkingsafspraken aanpassen op basis van evaluatie. - Nieuwe werkafspraken vastleggen en communiceren binnen het team.	Huisarts, POH-ouderenzorg, SO

4. Ondersteuning

ZIO ondersteunt in het faciliteren van de inzet van de SO door samen te werken met andere zorgorganisaties.

- Zie voor meer informatie [de handreiking 'Samenwerking huisarts en SO'](#)

5. Monitoring

Monitoring binnen de Ouderenzorg is essentieel om inzicht te krijgen in de voortgang en kwaliteit van de zorg voor kwetsbare ouderen. Het doel is om tijdig knelpunten te signaleren, goede voorbeelden te delen en ondersteuning te bieden waar nodig. De monitoring vindt plaats op twee manieren:

1. Vragenlijst

Binnen PlusPraktijk 2.0 wordt jaarlijks een brede vragenlijst afgenomen die betrekking heeft op de praktijk als geheel. De uitkomsten bieden een beeld van de huidige situatie en helpen praktijken om richting te bepalen in de doorontwikkeling die zij willen realiseren. Enkele vragen hebben betrekking op de samenwerking tussen de huisartsenpraktijk en de SO.

2. Praktijkbezoek

Naast de vragenlijst organiseert ZIO praktijkbezoeken om in gesprek te gaan met de praktijken (onderdeel van de gebruikelijke praktijkbezoeken). Tijdens deze gesprekken bespreken we de samenwerking tussen een SO en de praktijk.

- **Voortgang en stand van zaken:** Wat gaat goed? Waar liggen uitdagingen?
- **Ondersteuningsbehoefte:** Waarin kan ZIO ondersteunen?
- **Samenwerking:** Is er een formele vaste SO toegewezen aan de praktijk waarmee samenwerkingsafspraken zijn gemaakt? Hoe verloopt de samenwerking met de Specialist Ouderegeneeskunde?

Praktijkbezoeken vinden **minimaal één keer per** jaar plaats. Na elk bezoek wordt een terugkoppeling gedeeld met de praktijk en meegenomen in de regionale rapportage.